

Отчет на
Министерство на икономиката за изпълнение на Програмата на
правителството за стабилно развитие на Република България
2014-2018 г. (към 07.11.2016 г.)

3. Икономика и растеж

ПРИОРИТЕТ 3.1. ОСИГУРЯВАНЕ НА УСКОРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА РАСТВАНЕТО НА ДОХОДИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ ПЛАЩАНИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ

Отговорни институции: *МИ, МФ, МРРБ, МТСП*

Цел 1: Фокусиране на инвестициите за развитие на иновационния потенциал в технологични и продуктови ниши, идентифицирани в Иновационната стратегия за интелигентна специализация за повишаване на конкурентоспособността, и справяне с предизвикателствата на глобализация се свят

- **Мярка:** Насърчаване на частните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност (НИРД), които ще допринесат за собственото им развитие, със средствата от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) и от националния бюджет

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

С Решение на МС от 03.11.2015 г. е приета окончателно Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г. (ИСИС), като основа за изпълнение на тематично предварително условие 1, т. 1.1 „Научни изследвания и иновации“ по Приложение XI към Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета.

Стратегията определя тематичните области, в които България има конкурентни предимства и които ще се развиват приоритетно през новия програмен период: Мехатроника и чисти технологии; Информатика и ИКТ; Индустрия за здравословен живот и биотехнологии; Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии.

- **Повишаване дела на бързоразвиващите иновативните фирми чрез:**

- Насърчаване на създаването, развитието и прилагането на нови продукти, технологии, маркетингови методи и дизайн в предприятията, използвайки възможностите на програми за интернационализация на предприятията и маркетинг, предвидени за финансиране в ОПИК и в националния бюджет;

Определени са видът и размерът на финансовите инструменти, които ще се прилагат по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

През 2016 г. стартираха преговорите с „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) по финансовото споразумение за изпълнение на финансовите инструменти по ОПИК. Споразумението беше подписано на 01.08.2016 г. На ФМФИБ е възложено да управлява фонд на фондовете с общ размер на средствата от ОПИК 235 млн. евро. В процес на подготовка са методологията и критериите за подбор на операции по четирите дялови инструменти: Фонд/ове за ускоряване и за начално финансиране, Фонд/ове за рисков капитал, Фонд/ове за растеж, Фонд за технологичен

трансфер и иновации. Методологията и критериите ще бъдат представени за одобрение на 3-тото заседание на Комитета за наблюдение на ОПК, ОПИК и ОПИМСП.

По Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ са разработени 2 финансови инструмента на стойност 60 млн. евро: дялови и/или квази-дялови инвестиции в технологичен трансфер и дейности свързани с комерсиализация, интелектуална собственост, нови идеи и продукти и гаранционен инструмент за иновации в предприятията (включително и за големи) за инвестиции и оборотни средства.

По Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“ са разработени 4 финансови инструмента на стойност 135 млн. евро под формата на дялови и/или квази-дялови инвестиции за нуждите на МСП във всяка една от фазите им на развитие (напр. фондове за начално финансиране, съфинансиране, мецанин капитал) и заеман инструмент за микрофинансиране, съобразени с нуждите от финансиране за растеж на микро предприятия (за инвестиции и оборотни средства).

– Насърчаване на високо и средно високотехнологични производства, откриващи нови работни места в тематичните области, определени в Иновационната стратегия за интелигентна специализация

С цел повишаване на иновационната дейност на българските предприятия в тематичните области на ИСИС и насърчаване развитието и прилагането на нови продукти, технологии и процеси, през 2016 г. по ОПИК предприятията имаха възможност да кандидатстват по следните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

– BG16RFOP002-1.001 „Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията“: Общият бюджет на процедурата възлиза на 97.8 млн.лв. (50 млн. евро). Целта на процедурата е предоставяне на фокусирана подкрепа на българските предприятия за повишаване на иновационната дейност в тематичните области на ИСИС. Финансират се дейности за придобиване на ново оборудване, необходимо за внедряване в производството на иновативния продукт (стока или услуга) или процес; придобиване на права по интелектуална собственост върху иновациите; придобиване/разработване на специализиран софтуер; консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите. По процедурата са подадени общо 567 проектни предложения. 532 проекта на стойност 312 669 506 лв. са в процес на оценка.

– BG16RFOP002-1.002 „Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия“: Процедурата цели да насърчи разработването на продукти (стоки или услуги) или процеси в приоритетните направления на тематичните области на ИСИС и да се повиши иновационната дейност на българските предприятия. Общият бюджет на процедурата възлиза на 19.6 млн.лв. (10 млн.евро). Финансират се дейности за приложни научни изследвания, тествания, изпитвания и измервания; създаване и тестване на прототипи и пилотни линии; защита на интелектуална собственост. По процедурата са постъпили общо 889 проектни предложения, като на оценка са подложени 844 проектни предложения на стойност 267 174 440 лева.

– Насърчаване на частните инвестиции в иновативни предприятия чрез обявяване и провеждане на прозрачни конкурсни процедури по Националния иновационен фонд. Мониторинг и подкрепа на проекти – 50 проекта годишно.

През отчетния период е извършен технически и финансов мониторинг на изпълнението на договорите за финансиране на научноизследователски и развойни проекти и проекти за технически осъществимост от Шеста и Седма сесия на Националния иновационен фонд, както следва:

– Мониторинг на 19 договора от Шеста сесия на НИФ; Общият размер на изплатените субсидии е 1 505 875 лв. Сесията е приключена.

– Мониторинг на 25 договора от Седма сесия на НИФ. Общият размер на изплатените субсидии е 1 498 929 лв.

– Обявена е осма сесия на НИФ, като по нея има постъпили 192 проектни предложения.

- **Подкрепа за създаване и развитие на предприятия в производството за генериране на заетост с приоритет в районите с висока безработица**

С изменения и допълнения в Правилника за прилагане на закона за насърчаване инвестициите от 13.11.2015 г. е удължен срока на действие от 12 на 24 месеца на финансовата мярка за възстановяване на осигуровки на работодателя за проекти в промишлеността и високотехнологичните услуги в общини с висока безработица. В тези общини се прилагат и по-ниски прагове за издаване на сертификат за клас инвестиция, който дава възможност за ползване на насърчителните мерки по Закона.

Цел 2: Повишаване на конкурентоспособността на българската икономика чрез провеждане на политика в подкрепа на малките и средните предприятия

- **Мярка: Изпълнение на стратегическите приоритети, предвидени в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020: „Предприемачество“, „Мисли първо за малките“, „Отзивчива администрация“, „Достъп до финансиране“, „Интернационализация“ и др.**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

През 2016 г. са реализирани следните инициативи в изпълнение на приоритетите в Националната стратегия за МСП:

– Проект „stARTS 2“ – създадени са 5 броя тренировъчни предприятия, в които са участвали 35 ученици в училищата по изкуствата и спортните училища. Целта на инициативата е развитие на предприемачески умения.

– Проект „stARTS 3“ – създадени са 5 броя тренировъчни предприятия. Проведен е конкурс „БРАНДИКО“ с участието на 48 тренировъчни фирми за придобиване на знания по интелектуална собственост.

– Проект „Техностарт – През месец март 2016 година приключи изпълнението на договорите сключени с бенефициенти – стартиращи фирми по първия проект „Техностарт“ на Министерство на икономиката, обявен през 2014 г. Чрез проекта със средства от националния бюджет беше финансирано създаването на 19 стартиращи предприятия от български студенти.

Общата договорена сума от безвъзмездната финансова помощ по проекта е на стойност 364 181 лв., а общата усвоена сума от бенефициентите за целия отчетен период – м 12.2014 г. – м12.2015 г., е на стойност 345 532 лв. Извършен е мониторинг на дейностите по проектите, който е показал успешно изпълнение на бизнес-планове на бенефициентите.

През септември 2016 г. се обяви национален конкурс за кандидатстване по проект „Техностарт 2“, който ще финансира стартиращи фирми с бизнес идея в сферата на промишлеността и научната и развойна дейност. По проекта са постъпили 45 кандидатури, които са в етап на оценка.

Общият размер на финансирането е до 297 000 лв. и е осигурен изцяло от бюджета на МИ.

– Оперативна програма „Инициатива за МСП“ – Програмата представлява гаранционен инструмент без таван на загубите в портфейла, с бюджет 102 млн. евро. В допълнение на приноса по линия на ОП ИМСП в размер на 102 млн. евро за изпълнението на инструмента са привлечени финансови ресурси по линия на ЕС (програма „Хоризонт 2020“), ЕИФ и ЕИБ. Очаква се чрез инструмента да бъдат отпуснати заеми на МСП на обща стойност 600 млн. евро. През м. март 2016 г. министърът на икономиката подписа Споразумението за финансиране с Европейския инвестиционен

фонд (ЕИФ) и Споразумението между кредиторите с Европейския съюз, Европейската инвестиционна банка и ЕИФ за изпълнение на инструмента. През м. ноември 2016 г. се очаква ЕИФ да подпише оперативните споразумения с избраните финансови посредници, след което ще стартира отдаването на заеми на МСП.

– BG16RFOP002-2.002 „Развитие на управленския капацитет и растеж на МСП“: Основната цел на процедурата е развитие на управленския капацитет и растеж на малките и средни предприятия в България чрез подкрепа за специализирани услуги и насърчаване използването на информационни и комуникационни технологии и услуги. Общият бюджет на процедурата възлиза на 58.7 млн.лв. (30 млн.евро) и ще се финансират дейности за развитие и укрепване на управленския капацитет на предприятията и за насърчаване използването на информационни и комуникационни технологии и услуги. В рамките на крайния срок за кандидатстване по процедурата са постъпили общо 617 проектни предложения с общ размер на заявената безвъзмездна финансова помощ 129 207 112 лева.

– BG16RFOP002-3.001 „Енергийна ефективност за малките и средни предприятия“: Основната цел на процедурата е предоставяне на фокусирана подкрепа на българските малки и средни предприятия за насърчаване изпълнението на мерки за енергийна ефективност с цел постигане на устойчив растеж и конкурентоспособност на икономиката. Общият бюджет на процедурата възлиза на 176 млн.лв. (90 млн. евро), като ще се подкрепят инвестиции за изпълнение на мерки за енергийна ефективност, включени в обследване за енергийна ефективност. В рамките на крайния срок за кандидатстване по процедурата са постъпили общо 941 проектни предложения с размер на общо допустимите разходи 1 157 810 206 лева и общ размер на заявената безвъзмездна финансова помощ 727 625 131 лева.

- **Мярка: Актуализиране на Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 и повторното ѝ адаптиране към новия Small Business Act след приемането му от ЕК**

Изпълнение: Стратегията за МСП ще бъде актуализирана след публикуването на новия Акт за малкия бизнес от ЕК.

Цел 3: Ефективно управление на търговските дружества с държавно участие в капитала

Отчетът обхваща периода от началото на мандата на Правителството

- **Мярка: Реструктуриране на търговски дружества с държавно участие – 7 дружества**

Изпълнение: Мяроката е изпълнена, като са реструктурирани 26 дружества.

- **Мярка: Привличане на инвестиции чрез ускоряване и приключване на приватизационния процес – 8 дружества**

Изпълнение: Мяроката е изпълнена.

- Реализирани са 18 броя приватизационни продажби;
- Реализиран следприватизационен контрол по 121 приватизационни договора.
- Общ размер на приходите от дейностите по приватизация и следприватизационен контрол – 7 358 000 лева;
- **Мярка:** Привличане на инвестиции чрез „Национална компания индустриални зони“ ЕАД (НКИЗ), „София Тех Парк“ АД, „Летище Стара Загора“ ЕАД

Изпълнение: Мяроката е в процес на изпълнение.

- „Национална компания индустриални зони“ ЕАД самостоятелно е привлякла 4 ключови инвеститора по реда на ЗНИ, които изграждат вече своите обекти, като

общата инвестиция е в размер на 49 млн. лева и ще разкрият около 350 работни места.

- От страна на „НКИЗ“ ЕАД са подписани предварителни договори с нови 5 компании, а в процес на подписване са договори с още 5 компании. Общата стойност на очакваните инвестиции по тези нови договори са близо 170 млн. лв., а новооткритите работни места ще надхвърлят 650.
- Приключи изграждането на София Тех Парк, като в българската икономика са инвестирани близо 80 млн. лв. евросредства. Осигурено е обратното финансиране на „София Тех Парк“ АД, както и цялата площ за изпълнение на проекта. Сред привлечените партньори на научно-технологичния парк са Софийски Университет, Технически университет – София, Медицински Университет – София, Университет за Национално и Световни Стопанство, Висше училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), ИКТ клъстер, Европейски Софтуерен Институт - Център Източна Европа, Агробиоинститут, Съвместен геномен център, Български клъстер „Телекомуникации“, Индуриален клъстер „Електромобили“, Junior Achievement Bulgaria, Samsung Electronics, Enterprise Europe Network (при БТПП), Италианската асоциация на научно-технологичните парковеQ Фондация „Инополис“ (Корея), Словашка агенция за иновации и енергия, Национален политехнически музей, Българско водородно общество, Национална компания индустриални зони. Над 20 високотехнологични стартапи, малки и средни предприятия вече работят и развиват иновативни бизнес идеи в офис площите на Инкубатора към „София Тех Парк“.

- **Мярка: Осъществяване на периодичен контрол върху дейността на дружествата**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

През отчетния период съществено е подобрена дейността по мониторинг и контрол върху дейността на дружествата. В резултат от това и от реструктурирането на част от тях е постигнато следното:

- Търговските дружества от системата на министерството отчитат значителен ръст на приходите от дейността си. За периода януари-септември 2016 г. общият размер на приходите възлиза на 439 млн. лева, при 220 млн. лв. за цялата 2014 г.;
- Общият финансов резултат на дружествата за периода януари-септември 2016 г. надхвърля 139 млн. лева, при отчетен за 2014г. – 647 хил. лева;
- За периода януари-септември 2016 г. общият размер на задълженията възлиза на 285 млн. лева, при отчетени за 2014 г. – 181 млн. лева. Увеличеният размер на задълженията се дължи основно на извършени разходи от „София Тех Парк“ АД и „НКИЗ“ ЕАД, които подлежат на възстановяване до края на годината. След възстановяване на посочените суми, размерът на задълженията ще падне под нивото на тези за 2014 г.
- „ДКК“ ЕАД участва в публична продажба за закупуване на 99,9% от капитала на „Авионамс“ АД и спечели търга. Реализирани са дейности за стабилизиране и развитие на „Авионамс“ АД, като са осигурени обратни средства за дейността на дружеството и са изплатени всички дължими работни заплати. Постигнато е запазване на дейността на дружеството и запазване на около 300 работни места. Гарантирана е възможността за бъдещи ремонти на военни хеликоптери, а в последствие и на самолети;
- През последните 2 години „БАЕЗ“ ЕАД значително е подобрила дейността си, като за 2015 г. са регистрирани рекордни застраховани обороти по „Застрахован износ“ и застрахован обем „Вътрешно търговски риск“. Тази тенденция продължава и през 2016 г. Компанията има обща кредитна експозиция в размер

на 979 млн. лв. към 30.09.2016 г., което е увеличение от 14,73% спрямо същия период на 2015 г. За последните години са разработени нови застрахователни продукти, които да подпомогнат развитието на МСП и да подобрят експорта на страната;

- „Ел Би Булгарикум“ ЕАД – дружеството подобрява дейността си, разработва нови продукти и навлиза на нови пазари. Към 30.09.2016 г. се наблюдава ръст на приходите от дейността с 19% спрямо същия период на предходната година. Ръстът на приходите от лицензионна дейност достига 8%, а ръстът в производството на някои продукти варира между 70 и 150%;
- През 2016 г. в т.нар. „забранителен списък“ по ЗПСК са включени „Кинтекс“ ЕАД, „ВМЗ“ ЕАД и „НИТИ“ ЕАД.
 - През 2016 г. „Кинтекс“ ЕАД има два пъти повече сключени договори спрямо предходната годината. През 2015 г. предприятието е осигурило поръчки на българските производители на военна продукция в размер на близо 60 млн. лева или с 14% повече от предходната година.
 - Стабилизирана е дейността на „ВМЗ“ ЕАД, което вече създава значими нива на добавена стойност и успешно се развива. Към 30.09.2016 г. приходите от дейността нарастват 2,62 пъти, а печалбата – 8 пъти спрямо същия период на предходната година. За последните две години персоналът е увеличен с около 2 000 души, като успоредно с това се инвестира в нови машини, съоръжения и технологии. Значително са редуцирани задълженията към държавата. Изплатени са всички просрочени и текущи задължения на дружеството към „НЕК“ ЕАД и „ЕСО“ ЕАД.
 - За последните две години е стабилизирана дейността на „НИТИ“ ЕАД, като са изплатени всички публични задължения. Расте средно списъчния състав на персонала, а дейността на дружеството е обезпечена с нови договори. Усвояват се нови продукти, разширени са и пазарите за реализация на произведената продукция. Приходите от дейността за деветмесечието на 2016 г. нарастват с 13% спрямо същия период на предходната година.
- Ежегодно от държавния бюджет се осигуряват по 10 млн. лева за дружествата, изпълняващи проекти за отстраняване на щети на околната среда от добива и преработката на подземни богатства.

Цел 4: Оздравяване и ускорено развитие на българската индустрия по пътя на рязко повишаване на нейната конкурентоспособност чрез оптимизация на веригите за създаване на стойност

- **Мярка: Разработване на Концепция за укрепване на индустриалната база в България според Стратегията за възраждане на индустрията за целите на стабилен икономически растеж „Renaissance of Industry for a Sustainable Europe“ (RISE), насърчаваща технологичните, стопанските, финансовите, екологичните и социалните иновации с цел трета индустриална революция, включително стратегия за ефективност**

Мярката не е предлагана от Министерство на икономиката!

ПРИОРИТЕТ 3.2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИКАТА. БЮДЖЕТНО И ИКОНОМИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ, КОЕТО СЪВПАДА СЪС 7-ГОДИШНИТЕ ПЕРИОДИ НА ФИНАНСОВАТА РАМКА

Отговорни институции: МИ, МФ, АМС

Цел 5: Постигане на обществен консенсус за определянето и изпълнението на стратегическите приоритети, допринасящи за развитието на българската икономика

- В изпълнение на заложеното в Програмата на правителството е създаден Национален икономически съвет като консултативен орган към Министерски съвет. В рамките на Съвета, по предложение на бизнеса са разгледани различни теми, между които: Финансиране на инфраструктурни проекти през БФБ; Проект на Национална стратегия за интелектуалната собственост; Промени в законодателството, регламентиращо прилагането на европейската „Синя карта„ в България; Проект на Закон за данък обществено здраве; Изменение и допълнение на търговския закон, насочени към предотвратяване на т. нар. „кражба на фирми“ и въвеждане на производство по стабилизация, предхождащо несъстоятелността и др.
- Ежемесечно се провеждат срещи с бизнеса, на които представители на ръководството на Министерство на икономиката и експерти отговарят на въпроси и предоставят информация по предварително зададени теми.
- Засилен е диалога на местно ниво, като регулярно се провеждат срещи за предоставяне на информация относно стратегическите приоритети на Министерството и получаване на обратна връзка. Стартирана е инициатива за провеждане на съвместни събития
- **Мярка: Ежегодно разработване, представяне, защита и отчитане изпълнението на Националната програма за реформи за докладване на ангажиментите на България за провеждане на икономически и структурни реформи**
 - Постигане на националните цели по Стратегия „Европа 2020“
 - Изпълнение на приоритетите в Годишния обзор на растежа
 - Отговор на препоръките на Съвета на ЕС в рамките на макроикономическото наблюдение и тематичната координация

Водещо ведомство по мярката е МФ

- **Мярка: Осигуряване на обвързаност и допълняемост между отделните приоритети и интервенции по отношение на заложените стратегически цели в Националната програма за развитие България 2020**
 - Разработване на планове за действие за изпълнението на Националната програма за развитие България 2020
 - Наблюдение и оценка на изпълнението на Националната програма за развитие България 2020
 - Осигуряване на съгласуваност на новоразработвани стратегически документи с целите на Националната програма за развитие България 2020

Водещо ведомство по мярката е МФ

ПРИОРИТЕТ 3.3. ПОДКРЕПА ЗА ИЗНОСИТЕЛИТЕ И ФИРМИТЕ, СЪЗДАВАЩИ ИНОВАТИВНИ ПРОДУКТИ, РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС И НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В МОДЕРНИ И ИНОВАТИВНИ ПРОИЗВОДСТВА, КОИТО СЪЗДАВАТ НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

Отговорни институции: МИ, МЕ, МОН

Цел 6: Подобряване на експортния потенциал чрез подобряване на условията за достъп на стоки и услуги до чужди пазари в рамките на водените от ЕС търговски преговори

- **Мярка: Активно участие в процеса на взимане на решения от Съвета на ЕС относно разработване, приемане и прилагане на общата търговска политика на ЕС при отчитане на българските интереси**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

През отчетния период са извършени следните дейности в изпълнение на мярката:

– Подготвено е участието на България в обсъждането на въпросите от дневния ред на общата търговска политика на ЕС, в т.ч. въпроси свързани с:

- a) многостранните търговски преговори в рамките на Световната търговска организация, прилагане на решенията от 9-тата Министерска конференция на СТО и осигуряване на прилагането на Споразумението за улесняване на търговията, както и подготовка провеждането на 10-тата Министерска конференция на СТО и изготвяне на позиции в хода на плурилатералните преговори за либерализация на екологичните стоки и за търговията с услуги;
- b) преговорите на ЕС за сключване на преференциални търговски споразумения с трети страни и региони (с Канада, САЩ, Япония, Виетнам, Меркосур, други страни от АСЕАН и др.);
- c) защитните търговски механизми на ЕС, включително въвеждането на мерки срещу нелоялни търговски практики, както и реформата на законодателството на ЕС в тази област,
- d) въпроси свързани с най-слабо развитите страни и тяхното социално-икономическо развитие, и др.

– Защитени са националните интереси в рамките на работните органи към Съвета на ЕС и ЕК, в т.ч. в заседанията на 12 работни групи и комитети към Съвета на ЕС по въпросите на търговската политика. Подготвени и защитени са позиции за 3 заседания на Съвета на ЕС „Външни работи/Търговия“; изготвени са анализи и позиции във връзка с: преговорите и регулярната дейност на СТО, плурилатералните инициативи по услугите (TiSA) и зелените стоки (EGA), преговорите по разширяването на обхвата на Споразумението за търговията с продукти на информационните технологии, присъединяването на нови страни към СТО и към плурилатералното Споразумение по държавните поръчки в СТО, двустранните преговори и отношения на ЕС (с партньорите от Европейското икономическо пространство, с Канада, САЩ, Япония, Виетнам, РФ, Казахстан, Украйна, Китай, както и подготовката на бъдещи преговори с Австралия и Нова Зеландия), както и програмните документи на ЕС в областта на общата търговска политика.

– С оглед по-добра прозрачност относно хода на преговорите и позициите на ЕС Министерство на икономиката поддържа на своята интернет страница актуална информация.

- **Мярка: Проактивно участие на България в многостранната търговска система и международните икономически организации**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

Активното участие на страната в многостранната търговска система е осигурено в следните направления:

– Участие в процеса на формиране на единна позиция на ЕС по въпросите от дневния ред на 10-та Министерска конференция на СТО, проведена през м. декември 2015 г., включително обсъждане на приоритетите в бъдещата работа на СТО след конференцията в Найроби; осигуряване на участието на България в работата и заседанията на регулярните органи на СТО и в координационни срещи на държавите членки на ЕС с Постоянната мисия на ЕС към СТО в Женева.

- **Мярка: Преглед на съответствието на проектите на нормативни актове с поетите в СТО и в други международни икономически организации и на двустранните или регионалните договорености на ЕС и България ангажменти**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

– Извършена е оценка на съответствието с националното законодателство на бъдещи договорености с Канада, САЩ, Япония и други търговски партньори на ЕС, многостранните договорености между отделни членове на СТО по плурилатералните Споразумения по услугите (TiSA) и по зелените стоки (EGA).

Цел 7: Стимулиране на високотехнологични фирми и организации, създаване и запазване на квалифицирани работни места

- **Мярка: Осигуряване достъпа на български фирми и организации до търговете на Европейската космическа агенция (ЕКА) за производство на стоки и създаване на услуги в космическия технологичен сектор**

Изпълнение: *Мярката е изпълнена.*

На 08.04.2015 г. е подписано Споразумение за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и ЕКА, с което страните изразяват взаимното си съгласие за сътрудничество в областта на космическите дейности и се осигурява достъп на български фирми и организации до търговете на Европейската космическа агенция (ЕКА).

- **Мярка: Сключване и реализиране на Споразумение за европейска кооперираща държава между България и ЕКА – 18 сключени договора за финансиране на български фирми от ЕКА**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

Проведена е първата тръжна процедура по Плана на европейските коопериращи държави, открита от ЕКА само за български компании, академични и изследователски организации. Спечелилите български проекти са пет на брой, на обща стойност 788 000 евро.

Съгласно подписаното Споразумение, България ще получава от ЕКА известия за научни мисии, което ще позволи на страната да участва на ниво главен изследовател или съ-изследовател, както и възможности да използва инфраструктурата и услугите на ЕКА за своите национални космически проекти. От страна на ЕКА ще бъде осигурен достъп до младежките програми на ЕКА за магистри и стипендианти, както и възможност за участие във взаимния обмен на експерти; научна и техническа информация; данни и стоки от взаимен интерес, в областта на космическата наука, технологиите и приложенията.

Във връзка със задълбочаване на сътрудничеството между ЕКА и България, в съответствие с подписаното Споразумение, през 2016 г., ЕКА и Министерство на икономиката организираха 3 мероприятия за повишаване на информационната осведоменост на българските заинтересовани страни в областта на космоса: обучителен курс на тема "Радарно дистанционно наблюдение" - през периода 30 май 4 юни 2016 г., семинар на тема „Информационен ден на ЕКА за България" - на 14 септември 2016 г. и Информационни дни за участие във Втората тръжна процедура на ЕКА за България - на 15 и 16 септември 2016 г.

На 10 октомври 2016 г. ЕКА обяви Втората тръжна процедура за България, предназначена само за български компании, МСП, академични и изследователски организации, която ще бъде закрыта на 12 декември 2016 г.

- **Мярка: Участие в съвместни предприятия: Електронни компоненти и системи за Европейско лидерство (ЕКСЕЛ), „Горивни клетки и водород 2“, „Биотехнологични производства“ и насърчаване участието на български фирми/институти, участващи в конкурсните процедури**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

България има представители в работните органи и участници /предимно научни звена/ в провежданите конкурсни процедури в три съвместни технологични инициативи към програма Хоризонт 2020 – Съвместното предприятие (СП) „Ексел“, Съвместното предприятие (СП) „Горивни клетки и водород 2“ и Съвместното предприятие (СП) „Индустрии базирани на биотехнологии“. Периодично от страна на МИ се провеждат информационни срещи с потенциални участници в конкурсите, на които те се запознават с условията за кандидатстване. Засега няма български участници, спечелили финансиране.

- **Мярка: Подписване на административна договореност със Съвместно предприятие ЕКСЕЛ и осигуряване на национално съфинансиране на спечелилите конкурсни процедури бенефициенти – 15 фирми и изследователски организации, участващи в съвместни проекти**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

Постигната е договореност между МИ и МОН за разработване на схема за съвместно финансиране на научните звена и бизнеса през 2016 г. и включване на представители на МОН към работните органи на Съвместните предприятия.

Цел 8: Подпомагане на българските предприятия, които интензивно използват знанията и чиято дейност е изградена на основата на технологиите/иновациите

- **Мярка: Популяризиране дейността на Еврика и Евростарс като инструмент за подкрепа на иновациите и участие в международни проекти**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

- През месец май 2015г. в София е проведен информационен ден, организиран от ИАНМСП и Секретариата на ЕВРИКА.
- На страницата на ИАНМСП периодично се публикува актуална информация относно предстоящите конкурсни сесии по програма ЕВРОСТАРС 2 и относно съществуващи възможности за участието на български експерти в оценката на проектите по ЕВРОСТАРС 2.

- **Мярка: Подкрепа на български проекти по съвместна програма Евростарс**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

През 2015 г. ИАНМСП, в качеството си на финансираща институция и пълномощник на правителството, подписа Двустранно споразумение между правителството на Република България и Секретариата на инициатива ЕВРИКА за участие в съвместна програма ЕВРОСТАРС 2.

През отчетния период, от подадените проектни предложения с българско участие в рамките на тринадесета конкурсна сесия по ЕВРОСТАРС (трета по ЕВРОСТАРС 2) са одобрени два проекта с българско участие на „А ДЕЙТА ПРО“ ООД – Е! 9701 CASPAR 02 и Е! 9759 RISING STAR.

През 2016 г. беше ратифицирано със закон от страна на парламента подписаното споразумение между Секретариата на инициатива Еврика и ИАНМСП. С подписването на споразумението, секретариата на Еврика възстановява под формата на реимбурсация 20% от стойността на предоставената безвъзмездна финансова помощ от страна на ИАНМСП във връзка с изпълнението на проекти по Евростарс 2.

През 2016 г. бяха проведени 5-та и 6-та конкурсна сесия на съвместна програма Евростарс-2. Бяха подадени общо 15 проектни предложения с българско участие. Националните проектни координатори извършиха проверка на финансовия капацитет

на българските участници в подадените проектни предложения с българско участие в съответствие с новите правила на програмата.

Цел 9: Стимулиране на иновативни производства и продукти в сферата на мобилността, създаващи основа за устойчив икономически растеж и развитие на нисковъглеродна икономика, както и интегриране на приоритетите по Пакета „Климат-енергетика“

- **Мярка: Изпълнение на Националния план за действие за насърчаване производството и ускореното навлизане на екологични превозни средства, включително на електрическата мобилност в Република България, за периода до 2014 г. – изготвяне на Годишен доклад за изпълнението на плана през 2014 г.**

Изпълнение: Мярката е изпълнена.

Годишният доклад е разработен и приет с решение на МС през април 2015 г. С реализираните мерки за насърчаване на иновациите, инвестициите и НИРД в чистите автомобилни технологии и развитието на електрическата мобилност е осигурена основа за устойчив икономически растеж и създаването на нови работни места в сектора. Едновременно с това е даден тласък в развитието и на други сфери, които носят по-висока добавена стойност за икономиката ни – ИКТ, машиностроене и електротехника, производство на чиста енергия, услуги и др. Същевременно се осигурява устойчиво бъдеще на транспорта, намалявайки зависимостта му от фосилните горива, подобрява се качеството на въздуха и се ограничава шума в населените места. В резултат на предприетите действия е повишен интереса от чуждестранни инвеститори и местни предприемачи за производство на агрегати, компоненти и детайли за водещи компании от автомобилостроенето. Устойчива е тенденцията в развитието на електрическата мобилност, като на годишна база към 31.12.2014 г. общият брой на превозните средства с изцяло електрическо задвижване се увеличава с 36%, а на хибридните – 61%.

- **Мярка: Създаване на междуведомствена работна група за разработване на нов дългосрочен стратегически документ за насърчаване производството на незамърсяващи превозни средства и стимулиране развитието на устойчивата мобилност до 2020 г.**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

В изпълнение на мярката е стартирано разработване на нов дългосрочен интегриран стратегически документ, с който да се определи националната рамка на политиката за насърчаване производството на незамърсяващи превозни средства и за стимулиране развитието на устойчивата мобилност и зарядната инфраструктура за алтернативни горива до 2020 г.

За целта е създадена междуведомствена работна група (МРГ), чиято дейност се координира от Министерство на икономиката и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Нейни членове са представители на всички министерства и агенции, имащи компетенции в разглежданата област, на Националното сдружение на общините, на НПО и бизнеса. Стратегическият документ ще бъде окончателно завършен до 30.12.2016 г., след което ще бъде стартирана процедурата за приемането му от Министерския съвет.

Цел 10: Осигуряване на по-добра база за развитие на иновативни производства и бизнес чрез засилване на двустранните икономически отношения на България с търговските ѝ партньори

- **Мярка: Осигуряване на нови възможности чрез разрешаване на важни за двустранната активност и българския бизнес въпроси в рамките на сесии на смесени междуправителствени комисии и заседания на работни групи за икономическо сътрудничество**

Изпълнение: *Мярката е постоянна и се изпълнява.*

През последните две години са проведени 35 междуправителствени заседания, комисии и работни групи, в т.ч. със Албания, Словакия, Германия (Бавария), Румъния, Сърбия Гърция, Армения, Руска федерация, Грузия, Азербайджан, Туркменистан, Казахстан, Узбекистан, Беларус, Молдова, Пакистан, Виетнам, Корея, Иран, Монголия и др. и е подготвено заседание с Унгария.

В рамките на проведените заседания и подписаните протоколи по договореностите от сесиите на Смесените комисии и работни групи, са обсъдени и договорени широк кръг от мерки за насърчаване на двустранните търговско-икономически отношения на България с посочените страни в приоритетни области като търговия, инвестиционно сътрудничество, селско стопанство, транспорт, туризъм, енергетика, образование и наука, информационни технологии и др. Подписани бяха споразумения за икономическо сътрудничество за създаване на смесени междуправителствени комисии с Унгария и с ОАЕ.

През периода са реализирани около 30 посещения на държавно ниво в чужбина, в т.ч. в Узбекистан, Казахстан, Молдова, Беларус, Руската федерация, Украйна, Федеративна Република Бразилия, Република Аржентина, Иран, Китай, Виетнам, Великобритания, Франция, Испания, Италия и Португалия, Черна гора, Румъния, Швейцария, Германия, Холандия и др.

През посочения период са подписани редица Меморандума за сътрудничество между второстепенни разпоредители към Министерство на икономиката и за насърчаване на сътрудничеството с партньорски и бизнес организации в съответните партньорски държави (Казахстан, Туркменистан, Узбекистан, Беларус, Йордания, Китай, Корея) основно в областите, свързани с насърчаване на търговията, партньорството между бизнеса, в т.ч. и между МСП, инвестиционно сътрудничество.

Продължава съгласуването на Споразумение за взаимна защита и насърчаване на инвестициите с ОАЕ; Споразумение за икономическо, научно и техническо сътрудничество с Камбоджа; Споразумение за икономическо сътрудничество с Демократическа социалистическа република Шри Ланка; проект на Меморандум за разбирателство за икономическо сътрудничество между МИ и Комисията по външна търговия и икономическо сътрудничество на Чунцин (Китай); Меморандум за разбирателство между Българската агенция за инвестиции (БАИ) и инвестиционния борд на Пакистан, Меморандум за разбирателство с партньорски на ИАНМСП организации: с Организацията за подкрепа на малкия и среден бизнес, Република Молдова, с Организацията на малките индустрии и индустриалните паркове, Ислямска Република Иран и с Фондацията на МСП на Бангладеш.

Проведени са редица срещи с официални представители на други страни в т. ч. Белгия, Швейцария, Австрия, Чешка република, Полша, Турция, Кипър, Руска федерация, Украйна, Беларус, Молдова, Казахстан, Индия, Аржентина, Бразилия, Кувейт, САЩ, Бангладеш, Йордания, Монголия, Филипините, Тайланд, Индонезия, Китай и други.

- **Мярка: Организиране на участия на изложения в чужбина и в международни панаири в страната. Организиране на бизнес форуми, търговски мисии, B2B срещи в страната и чужбина**

Изпълнение: *Мярката е постоянна и се изпълнява.*

Проведени са над 50 бизнес форума с Румъния, Сърбия, Хърватия, Италия, Великобритания, Франция, Германия, Испания, Португалия, Швеция, Швейцария, Руска федерация, Украйна, Молдова, Беларус, Армения, Казахстан, Китай, Египет, Индонезия, Монголия, Йордания, Оман, Индия, Виетнам, Япония, Корея, САЩ. Инициативите бяха в

следните сектори: машиностроене; селско стопанство; фармацевтика и козметика; мебелно производство, хранително-вкусова промишленост; електроника и електротехника; химическа промишленост; текстил и облекло, сектора на ИКТ, строителството и др.

В резултат на проведените мероприятия са разширени директните междуфирмени контакти и оптимизирани съществуващите такива. Създадени са добри предпоставки за ефективно разширяване на българския износ.

През 2016 г. ИАНМСП е организираща и финансираща участието на български предприятия в **12 изложби и панаири в чужбина** в следните сектори: мебелна промишленост, мода, винопроизводство, ИКТ, парфюмерия и козметика, биологични продукти, хранително-вкусова промишленост, индустриални технологии, общ характер, полиграфическа и издателска дейност. На събитията са взели участие **124 предприятия**.

През 2016 г. ИАНМСП е организираща и финансираща участието на **287 български предприятия в 5 изложби и панаири в България** от следните браншове: строителство, машиностроене и автоматизация, мебелна индустрия, информационни и комуникационни технологии, медицина (хуманитарна и дентална).

Всичките мероприятия са организирани от ИАНМСП след препоръка и избор на съответната НПО от сектора (браншова камара/съюз/асоциация и работодателски организации). Приоритетно са насърчавани фирми от секторите, които са с най-висока добавена стойност: информатика и ИКТ, мехатроника и чисти технологии, фармация и биотехнологии и др.

През 2016 г. ИАНМСП организира **6 бизнес делегации, съпътстващи официални посещения в:** Ислямска република Иран, Република Унгария, Япония, Република Азербайджан, Социалистическа република Виетнам и Република Латвия, в които взеха участие над **150 български компании с над 175 представители** от следните сфери на икономиката: ХВП, ИКТ, козметика и парфюмерия, машиностроене и металообработване, транспорт и логистика, селско стопанство, корабостроене, електротехника и електроника, туризъм, строителство и архитектура, недвижими имоти, производство на мебели, инвестиции и иновации.

Организиращи са **8 бизнес форума в страната** в т.ч. в гр. София, гр. Бургас, гр. Банско и гр. Пловдив с представители на бизнес средите от Република Молдова, Руска федерация, Република Беларус, Република Узбекистан и Монголия. От българска страна участие са взели **430 компании с над 550 представители** от следните сфери на икономиката: ХВП, машиностроене, фармация, козметика, текстил и облекло, селско-стопанство и земеделие, минно-добивна промишленост, химическа промишленост и металургия, дърводобив и дървообработка, винарство, фармация, козметика, застрахователно дело, туризъм и СПА, електроника и електронни услуги, отбранителна индустрия и транспорт.

Проведени са **3 бизнес конференции**, в които са взели участие **430 представители от 380 български компании**, както и 2 бр. семинари с участието на над 120 представители на българския бизнес.

Центърът на промишлеността на Република България в Москва е подпомогнал провеждането на национални участия на изложения в 15 броя изложения на територията на Руската федерация, 11 броя търговски мисии, съдействие за участие в изложби и мисии е оказано на 184 български компании.

В резултат на проведените мероприятия са разширени директните междуфирмени контакти и оптимизирани съществуващите такива. Създадени са добри предпоставки за ефективно разширяване на българския износ.

Цел 11: Осигуряване на административна подкрепа за излизане на външни пазари за фирми и сектори, ангажирани с производството на иновативни продукти и услуги

- **Мярка: Активизиране на диалога с бизнеса по отношение на потенциал на пазари за реализация на традиционни и иновативни продукти/услуги и приоритетни сектори с цел постигане на по-висока ефективност и резултати при експорта на иновативни продукти и услуги**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

В изпълнение на мярката през отчетния период е активизиран диалога с бизнеса за идентифициране на потенциалните пазари за български стоки. На основата на постъпили предложения от бизнес камари (КРИБ, БТПП) за разкриване на СТИВ-Дубай и СТИВ-Рияд, Република Сиера Леоне, по линия на публично-частното партньорство, през октомври 2015 г. е разкрита СТИВ-Дубай. За първи път в търговските отношения между България и Туркменистан е акредитиран търговски представител (СТИВ) с район на действие Ашхабад.

Установен е постоянен и регулярен диалог с водещите бизнес организации и браншови асоциации за оказване на съдействие, включително и чрез Службите по търговско-икономическите въпроси. Ежегодно се провежда среща на Министерството на икономиката и Службите по търговско-икономическите въпроси с бизнеса. Разкрити са нови Служби по търговско-икономическите въпроси в Алмати, Казахстан; в Чикаго, САЩ; Кишинев, Молдова, както и в Доха, Катар.

- **Мярка: Подпомагане на създаването и институционално съдействие на експортни клъстери на секторен или регионален принцип**

Изпълнение:

Разработена е процедура BG16RFOP002-2 „Развитие на клъстери в България“ по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“. Целта на процедурата е предоставяне на подкрепа за създаване и развитие на клъстери в България като фактор за повишаване на конкурентоспособността и бизнес развитието на членовете на обединението и клъстерите като цяло. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е 20 000 000 евро (39 116 600 лева). Процедурата е преминала етап на обществено обсъждане.

- **Мярка: Популяризиране сред бизнеса на възможностите за съдействие и на услуги от Европейските центрове за подпомагане на компаниите от ЕС, създадени в приоритетни страни, като Китай, Индия и др.**

Изпълнение: *Мярката е постоянна и се изпълнява.*

Публикуване на Интернет страницата на Министерството на икономиката на информация за услуги, предоставяни от Европейската комисия с цел подпомагане на външнотърговската дейност на компаниите от ЕС.

Установено е добро взаимодействие от страна на СТИВ с Европейските центрове в Пекин, Делхи и Ханой. Като успешни примери през отчетния период, в допълнение на вече реализираните мероприятия с Европейските центрове в Пекин и Делхи, могат да се посочат и:

- Съдействието за подготовката и участието на Съвета на търговско-промишлените палати на ЕС в Индия в посещение на бизнес делегация от индийски фирми в България и провеждането на двустранен бизнес форум, 4-5 юни 2015 г., гр. София;
- Установяването на работни контакти между ИАНМСП и Европейския център за МСП в Пекин и успешното организиране на семинар с българските фирми, участващи в бизнес делегацията и изложението за стоки в рамките на Форума за търговия и инвестиции Китай-ЦИЕ в гр.Нинбо, Китай, 7-10 юни 2015 г.

- Разпространение на анализи на Европейския център в Пекин – изготвени в края на 2014 г. „Обзор на китайската автомобилостроителна индустрия“ и „Изисквания при вноса на козметични препарати в Китай“, изготвени на база материали и анализи на Европейския център за МСП в Пекин.
 - Работата с Европейския център в гр. Ханой , Виетнам, като в рамките на проведено през м. октомври посещение на министъра на икономиката, българската бизнес делегация проведе среща с представители на центъра за изясняване на възможностите за търговско и инвестиционно сътрудничество с виетнамски партньори;
 - На 17 юни 2016 г. в гр. София, Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП) към Министерството на икономиката, съвместно с Европейския център за МСП (Пекин), проведе семинар на тема: “Износ на храни и напитки за Китай. Електронна търговия”.
 - На 16 май 2016 г. в гр. София, ИАНМСП и Европейският център за МСП (Пекин) проведе семинар на тема: “Сключване на договори, управление на човешки ресурси, свободни търговски зони и възможности за търговия без граници с Китай”.
- **Мярка: Подобряване на информационното осигуряване на бизнеса. Поддържане на систематизиран информационен ресурс в полза на износителите: бизнес компаси, секторни анализи, обяви за изложения, търгове и др.**

Изпълнение: *Мярката е постоянна и се изпълнява.*

Министерство на икономиката поддържа актуална информацията в рубриката „Външноикономическа и търговска политика“ на интернет страницата си, в т.ч.: контактна информация за Службите по търговско-икономическите въпроси по страни, секторни анализи за нуждите на бизнеса, информация за Обща търговска политика на ЕС, включително информационни ресурси на ЕС, включително база данни за достъп до пазара с възможност за конкретни справки по вноса и износа, информация относно текущи преговори за регионални споразумения за свободна търговия, мерки и инструменти за търговска защита, многостранни търговски отношения (справка за Споразумението по улесняване на търговията), справки за преговорите за Споразумението по екологичните стоки (ЕГА), и др.

ИАНМСП предоставя информация и специализирани услуги за бизнеса на интернет страницата си и на Националния експортен портал относно:

1. Оферти от чуждестранни партньори в Националния експортен портал;
2. Рубрики на Националния експортен портал: „Външна търговия на България“, „Новини от СТИВ“ , „Новини“, „Информация от партньори на ИАНМСП“, „Попитай експерта“, „Материали за чуждестранни пазари“, „Пазарни анализи и продукти“;
3. Поддържане на актуална информация за информация за изложби и панаири в страната и чужбина, както и обявяване на възможности за участие в изложения, бизнес делегации и търговски мисии;
4. Поддържане и разпространение на електронно издание с новините на националния експортен портал;
5. Поддържане на информация за обявявани търгове в чужбина;
6. Поддържане и актуализиране на информацията относно развитието на двустранните икономически отношения на Република България със съответните страни в различни области, в т. ч. търговия, инвестиции, туризъм.
7. Центърът на промишлеността на Република България в Москва поддържа на своята интернет страница рубрики за актуални новини, делови предложения, изложения в Русия, изложения в Република България, новости за партньорите и други.

Националният експортен портал, поддържан от ИАНМСП, към 31.10.2016 г. има регистрирани 10 136 потребители, 335 756 посещения, уникалните посещения са 217 137, разгледаните страници са 1 366 188. Българските фирми, които са актуализирали фирмения си профил на експортния портал, са 907 бр.

От 2015 г. ИАНМСП увеличава електронните услуги, които предлага за стимулиране развитието на малкия и средния бизнес в България чрез успешното изпълнение на проект „Създаване на условия за качествена информационно-комуникационна среда и оперативна съвместимост на ИАНМСП“ по ОП „Административен капацитет“. По проекта е създаден **електронен регистър на МСП** в България и е изградена информационно-комуникационна система за вътрешно администриране и управление на процесите. Въведени са електронно кандидатстване за участие на МСП в обучения, международни панаири, търговски мисии, бизнес делегации, форуми, конференции, сесии на НИФ и други инициативи, организирани от агенцията, както и електронни информационни услуги по конкретни запитвания на МСП.

Платформата е достъпна през институционалния сайт на агенцията – www.sme.government.bg, рубрика „Е-услуги“ и на адрес www.e-sme.government.bg.

Центърът на промишлеността на Република България в Москва поддържа на своята интернет страница рубрики за актуални новини, делови предложения, изложения в Русия, изложения в Република България, новости за партньорите и други.

През 2016 г. Центърът на промишлеността в Москва:

- издаде и разпространи 10 информационни бюлетина с анализ, новини, маркетингови проучвания и икономически справки за руския пазар;
- осигури разпространение в чужбина на рекламни материали относно търговско икономическия потенциал на Република България – 12 620 бр.
- чужди организации, с които е извършен обмен на информация и добри практики – 9 бр.
- изготвени информационни материали – 102 бр.
- постигнати търговски договоренности – 4 бр.
- брой потребители, ползващи услугите на интернет страницата на ЦПРБМ – 41 385 бр.

Цел 12: Насърчаване на развитието на социалните иновации в съществуващи и нови социални предприятия

- **Мярка: Учредяване на годишна награда за социални иновации**
- **Мярка: Предложения за насърчителни клаузи в общата и/или специализирана нормативна уредба на базата на анализ на съществуващата уредба, практики и др.**

ПРИОРИТЕТ 3.4. ПОДКРЕПА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ФОНД ЗА ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ ПРОИЗВОДСТВА ЧРЕЗ ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО И ПОСТЕПЕННО ИЗТЕГЛЯНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ДЪРЖАВАТА СЛЕД УСПЕШНОТО ИМ РАЗВИТИЕ

Отговорни институции: *МИ, АМС*

Цел 13: Повишаване дела на предприятията от високотехнологичните промишлени производства и интензивните на знание услуги

- **Мярка: Изграждане на фонд за създаване на високотехнологични промишлени предприятия и предприятия от интензивните на знание**

услуги за насърчаване на икономическите дейности съгласно идентифицираните като приоритетни в Национална стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020

Няма предвидени средства по ОПИК за изграждане на фонд за създаване на високотехнологични промишлени предприятия и предприятия от интензивните на знание услуги за насърчаване на икономическите дейности.

ПРИОРИТЕТ 3.5. ПОДОБРЯВАНЕ НА БИЗНЕС СРЕДАТА В БЪЛГАРИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА АКТИВНОСТ И ПОДКРЕПА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Отговорни институции: МИ, АМС, МП, МРРБ, МТ

Цел 14: Създаване на благоприятна среда за инвестиционна дейност на зелено в индустриални зони

Мерки:

- **Мярка:** Изграждане на нови и финализиране на проектите за индустриални зони от „Национална компания индустриални зони“ ЕАД

Изпълнение: Мярката е изпълнена.

Извършено разширение на Икономическа зона София-Божурище с нови 5 имота, с обща площ от 316 619 кв.м.

- **Мярка:** Изграждане на технологични паркове („София Тех Парк“ АД)

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

- В началото на месец декември 2015 г. „София Тех Парк“ АД официално бе открит, като сключеният договор за БФП с конкретния бенефициент по процедурата е приключил съобразно крайния срок 31.12.2015 г.. Изпълнени са дейности по инженеринг на 5-те сгради (Лаборатории, Инкубатор, Музей, Иновационен форум и етажен паркинг) и на прилежащата площадкова техническа инфраструктура на терена на научно-технологичния парк. През м. декември 2015 г. е учредено Сдружение за научно-изследователска и развойна дейност (НИРД) – юридическо лице с нестопанска цел, което ще управлява лабораторния комплекс и иновационния форум в научно-технологичния парк (Т+IN). Проектът е фазиран, като общата сума на усвоените средства по Първа фаза на проекта възлиза на 80 292 579,05 лв. (към дата 31.12.2015 г.), от които от страна на УО са верифицирани и изплатени средства в размер на 53 274 020,15 лв.
- На 1 август 2016 г. е обявена процедура BG16RFOP002-1.003 Фаза 2 на проект „Създаване на научно-технологичен парк“ с бюджет 12 500 000 лв. (6,39 млн. евро). Втората фаза включва основно дейности по доставка на оборудване за целите на проекта и доизграждане на пешеходен мост. В рамките на крайния срок (30.09.2016 г.) София Тех Парк АД подаде проектно предложение, което към настоящия момент е в процес на оценка.

Цел 15: Подобряване на комуникацията с бизнеса

- **Мярка:** Регулярно публикуване на актуална полезна информация във връзка с водените от ЕС търговски преговори с трети страни

Изпълнение: Мярката е постоянна и се изпълнява.

На интернет страницата на Министерството на икономиката се публикува актуална информация, свързана с водените от ЕС търговски преговори с трети страни, в т.ч.:

– Параметри на различни многостранни споразумения и договорености в рамките на СТО – напр. договореностите относно улесняване на търговията; преговорите за либерализация на търговията с екологичните стоки и др.;

– Създаден е и специализиран раздел посветен на преговорите по Споразумение между ЕС и САЩ за Трансатлантическо търговско и инвестиционно партньорство;

– Покани за участие в обществени обсъждания по предложения на ЕК;

– Информация относно прилаганите от ЕС преференциални търговски споразумения.

– Актуализиран списък на държавите с пазарен риск, съгласно чл. 5, ал. 1 от Закона за експортното застраховане, приет с Постановление на МС от 2007 г. (ДВ, бр. 46 от 2007 г.).

– **Мярка: Провеждане на информационни срещи и представяне на новите двустранни, регионални и многостранни договорености за либерализация и улесняване на търговията**

Изпълнение: Мярката е постоянна и се изпълнява.

Проведени са публични дискусии, дебати и срещи с бизнеса относно преговорите между ЕС и САЩ и е представена позицията на българската страна по бъдещото споразумение.

Създаден е и специализиран раздел посветен на преговорите по Споразумение между ЕС и САЩ за Трансатлантическо търговско и инвестиционно партньорство;

– **Мярка: Проучване на нуждите на бизнеса, в частност – малките и средните предприятия, и срещаните от тях пречки при търговията с трети страни**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

Проведени са допитвания до и проучвания сред представители на бизнеса, включително малките и средните предприятия, за срещаните от тях затруднения при търговията със САЩ. Предоставена е възможност на българските МСП за участие в проведените от ЕК публични консултации.

Организиране и провеждане на обучения, форуми, конференции и други събития от ИАНМСП, свързани с насърчаване на предприемачеството и развитието на предприемаческия дух, уменията и интернационализацията на българските предприятия. Организиран и проведен само през първата половина на 2016 г. са 46 броя обучения, с участието на 1 903 предприятия:

➤ обучение на тема: „Сключване на договори, управление на човешки ресурси, свободни търговски зони и възможности за търговия без граници с Китай“,

➤ обучение на тема "Как да изнасяме хранителни продукти и напитки в Китай. Електронна търговия",

➤ обучения (20 броя) на тема „Подпомагане на малкия и среден бизнес през 2016 г.“

➤ обучения (10 броя) на тема "Как да правим бизнес - предприемачество и Start up"

➤ обучения (14 броя) на следните теми: "Дигитална идентичност и сигурност" и „Маркетинг и Киберсигурност“.

– **Мярка: Участие в семинари и конференции и представяне на подобрени възможности за търговия с трети страни**

Взето е участие в различни публични дискусии конференции, форуми и изложения, свързани с представяне на възможностите на България за търговия с трети страни – Азия, Америка, Близкия Изток и Африка.

Цел 16: Улеснение за обучението по предприемачество в средните училища

- **Мярка: Въвеждане на нов търговски субект – „тренировъчно предприятие“ – този тип предприятие да може да извършва стопанска дейност**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение

Извършено е проучване на нормативната уредба за възможността за създаване на търговски субект – „тренировъчно предприятие“.

ПРИОРИТЕТ 3.9. НАСЪРЧАВАНЕ НА ДИГИТАЛНАТА ИКОНОМИКА. УВЕЛИЧАВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННАТА ТЪРГОВИЯ И РАЗШИРЯВАНЕ НА ДИГИТАЛНИЯ ПАЗАР НА СТОКИ И УСЛУГИ ЧРЕЗ:

- **Намаляване на законовите препятствия пред електронната търговия;**
- **Гарантиране на сигурността на личните данни;**
- **Защита на интелектуалната собственост.**

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Министерството на туризма, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството

Цел 28: Защита на интелектуалната собственост

- **Мярка: Координация на подготовката на българската позиция във връзка с ежегодния доклад на Офиса на търговския представител на САЩ по Раздел „Специален 301“ на Търговския закон на САЩ относно защитата на правата върху интелектуалната собственост в трети страни**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

Представена е българската позиция във връзка с ежегодния преглед по Раздел „Специален 301“ на Търговския закон на САЩ относно защитата на правата върху интелектуалната собственост в трети страни. Съгласно българската позиция правителството е отделило специално място на защитата на правата на интелектуалната собственост – авторско право и индустриална собственост. Дейността на всички компетентни ведомства доказва по-високо ниво на закрила на интелектуалната собственост през изминалата година и утвърждава България като страна, отстояваща достиженията в областта на защитата на правата на интелектуалната собственост.

Във връзка със защитата на интелектуалната собственост през м. февруари 2016 година Министерство на икономиката /МИ/ участва в изготвяне на обобщена информация за защита на интелектуалната собственост в страната, която се предоставя на посолството на САЩ в София, както и на българското посолство в САЩ за предоставяне в Офиса на Търговския представител на САЩ (USTR's Office).

- **Мярка: Улесняване на бизнеса чрез въвеждане на нови електронни услуги, свързани с обектите на индустриална собственост**

Изпълнение: Мярката е изпълнена.

Електронните услуги, които предлага Патентното ведомство към момента са повече от 30 на брой. Половината от тях са разработени и стартирани през изминалата и началото на настоящата година. Електронно се подават множество заявки за търговски марки и промишлен дизайн, извършват се всякакъв вид справки за обектите на индустриална собственост. За подаване на предлаганите електронни услуги се изисква електронен подпис, чрез който се удостоверяват заявителите. Услугите са достъпни от интернет страницата на Патентно ведомство, чрез специално разработен за целта Портал за Електронни услуги.

Мярка: Подпомагане и насърчаване на изобретателската активност и подобряване на бизнес средата за внедряване на иновативни решения чрез осигуряване на функционирането на Фонд „Индустриална собственост“, съгласно Закона за патентите и регистрацията на полезните модели

Изпълнение: Мярката не се изпълнява.

Поради липса на собствени финансови средства или постъпления от дарения или други средства (чл.80, т. 10 от Закона за патентите и регистрацията на полезни модели) към настоящият момент Фондът все още не функционира.

- **Мярка:** Разработване и приемане на Национална стратегия за развитие на интелектуалната собственост

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

Разработен е проект на стратегията за развитие на интелектуалната собственост

ПРИОРИТЕТ 3.10. ОПРОСТЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА И УСКОРЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ПО ЗАПОЧВАНЕ НА МАЛЪК И СРЕДЕН БИЗНЕС

Отговорни институции: Министерството на икономиката, Министерството на правосъдието, Министерството на финансите

Цел 29: Ускоряване на стартирането на бизнес, намаляване на регулаторната тежест и опростяване на административните процедури

- **Мярка:** Съкращаване на времето за регистриране на бизнес до 3 дни и минимизиране на разходите за и издаване на всички лицензи и разрешителни в рамките на 1 месец

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

Осъществено е изменение в Закона за търговския регистър, с което първоначална регистрация на предприятие ще се разглеждат до края на следващия работен ден от постъпването им в Търговския регистър и получаването на Единен идентификационен код на предприятието ще се извършва незабавно след разглеждане на заявлението.

Цел 30: Подобряване на бизнес средата в България чрез пълно съобразяване на законодателството, което се приема или изменя, с нуждите на малките и средните предприятия

- **Мярка:** Въвеждане и задължително прилагане на Тест за въздействие върху малките и средните предприятия (МСП-тест) с цел предварителен преглед на ново или изменящо се законодателство за избягване на допълнителната административна тежест върху МСП

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

МСП-тест е част от оценката на въздействие, приета със изменението на Закона за нормативните актове, в сила от 04 ноември 2016 г. В изпълнение на Закона е приета Наредба, която урежда процедурата за извършване оценка на въздействието, включително и МСП-теста.

В допълнение, на 27.05.2015 г. Министерският съвет прие трети план за действие за намаляване на административната тежест за бизнеса с 30 на сто от избрано законодателство за периода 2015-2017 г. Той съдържа 130 мерки с потенциал за намаляване на административната тежест за бизнеса е 144.5 млн. лв. годишно. От приемането на плана до края на юни 2016 г. са изпълнени общо 50 мерки. В резултат

на това административната тежест за бизнеса е намалела с 120 млн. лева годишно или с 22% от планираното намаление с 30%.

През отчетния период под ръководството на Министерството на икономиката са разработени проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за измерванията и проект на Закон за техническия надзор на съоръженията с повишена опасност.

Законът за изменение и допълнение на Закона за измерванията е одобрен с решение на Министерския съвет. С проекта в частност се решават проблеми, идентифицирани в хода на прилагането на закона и се прецизират ангажиментите на задължените съгласно закона лица. С предложените изменения и допълнения на закона ще се повиши ефективността при прилагането на законодателството, което ще даде пряко отражение за подобряване на бизнес средата.

Проектът на Закон за техническия надзор на съоръженията с повишена опасност е на етап междуведомствено съгласуване. До момента тази материя, частично се урежда в Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП). С изваждането на техническия надзор на СПО от обхвата на ЗТИП и определянето му в самостоятелен закон ще се прецизира обхвата както на ЗТИП, така и ще се постигне пълнота по отношение на правната материя, уреждаща техническия надзор на СПО. Обособяването на техническия надзор в отделен закон ще улесни прилагането на нормативната уредба, ще облекчи бизнеса по отношение на спазването на изискванията, определени с него, ще осигури по-добри условия за лоялна конкуренция между икономическите оператори и ще се избегне прилагането на лоши търговски практики в тази област.

ПРИОРИТЕТ 3.11. ОГРАНИЧАВАНЕ НА РИСКА ПРИ ФАЛИТ НА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ И НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ЗА ПРЕДПРИЕМАЧИТЕ. НАСЪРЧАВАНЕ НА ВТОРИ ШАНС ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Отговорни институции: *МИ, МП, МФ*

Цел 31: Осигуряване на „Втори шанс“ за стартиране на бизнес

- **Мярка:** Превенция за подложените на риск от фалит предприятия, включително чрез въвеждането на кредитен или финансов омбудсман

Изпълнение:

- **Мярка:** Осигуряване на възможност за предприемачите, фалирали по независещи от тях обстоятелства (почтени предприемачи), да уредят задълженията си в рамките на максимум 3 години

Изпълнение:

Изготвен е проект на ЗИД на ТЗ, който предвижда процедура за стабилизация на търговските дружества с цел избягването на несъстоятелност и запазване на бизнеса, съответно и работните места. Процедурата припокрива т.нар. концепция за въвеждане на „втори шанс“ за бизнеса“. Законопроектът е съгласуван със Световната банка работодателските организации и е одобрен от Националния икономически съвет към Министерския съвет.

ПРИОРИТЕТ 3.12. ПОЗИЦИОНИРАНЕ НА БЪЛГАРИЯ КАТО ПОЗНАТА И ПРЕДПОЧИТАНА ДЕСТИНАЦИЯ ЗА ИНВЕСТИТОРИ В СЕКТОРИ С ВИСОКА ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ

Отговорни институции: *МИ*

Цел 32: Привличане на нови стратегически инвеститори на зелено в секторите с висока добавена стойност

- **Мярка: Изготвяне на Стратегия за насърчаване на инвестициите в сътрудничество с неправителствените организации и представители на бизнеса**

Изпълнение: Мярката е изпълнена.

Избран е изпълнител на обществена поръчка с предмет „Изработване на стратегически, правен и сравнителен правен анализ за нуждите на инвеститорите в България“ с три обособени позиции. През месец ноември 2015 г. са сключени договори с изпълнители за съответната обособена позиция. В предмета на обществената поръчка се включва: стратегически анализ на българската икономика, на световните бизнес тенденции и Концепция за национална стратегия за популяризиране на България като инвестиционна дестинация за периода 2015-2020 г.

- **Мярка: Предложения за изменение на Закона за насърчаване на инвестициите, свързани с прозрачното насърчаване на инвестициите и намаляване на административната тежест за инвеститорите**

Изпълнение: Мярката е изпълнена.

В Правилника за прилагане на ЗНИ, регламентиращ изпълнението на разпоредбите на закона са направени изменения и допълнения, насочени към намаляване на административната тежест за инвеститорите, кандидатстващи за сертификат за клас инвестиция, като се регламентира възможността инвеститорът в самото заявление да посочва кои от изискваните данни могат да бъдат намерени в публични регистри и се освобождава от задължението да депозира документи, предоставени на БАИ във връзка с други административни процедури. Облекчава се и попълването на заявлението, като отпада необходимостта част от досега изискуемите данни да бъдат предоставяни.

В момента се обсъждат промени в ЗНИ, свързани с разширяване на обхвата на секторите на индустрията, които могат да ползват насърчителни мерки при сертифициране за клас инвеститор.

- **Мярка: Фокусиране на дейността на Българската агенция за инвестиции (БАИ) върху провеждането на проактивен инвестиционен маркетинг**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

От началото на 2016 год. до септември месец, включително, БАИ е организираща 3 /три/ инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина.

Предстои специален обзор за България на „Файненшъл таймс“ на тема „Инвестирай в България“, където БАИ ще публикува реклама на ¼ цветна страница.

- **Мярка: Подобряване имиджа на България като атрактивна инвестиционна дестинация чрез изготвяне и реализиране на Програма на промоционални инициативи и мероприятия**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

От началото на 2016 г. до месец септември, включително, БАИ е организираща 3 /три/ инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина. Представители на агенцията са взели участие в 94 инвестиционни форуми и семинари, организирани от други институции. Разпространени са 3300 информационни материали за общо приложение и за индивидуални клиенти /презентации, брошури, диплянки, информационен бюлетин на БАИ и др./ Проведени са 48 интервюта, участия в предавания и публикации в страната с икономическа насоченост.

БАИ е директен бенифициент по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е 9 779 150 лева. По процедурата за директно представяне BG16RFOP002-2.006 БАИ е подала две проектно - предложения, които са в процес на оценяване от Управляващия орган на програмата. Първото проектно предложение е с наименование "Повишаване на качеството и количеството на услугите на потенциални инвеститори в България", с продължителност на изпълнение 36 месеца и бюджет 2 474 022 лв. Второто проектно предложение е с наименование "Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация", с продължителност 36 месеца и бюджет 7 305 128 лв.

БАИ отчита ръст на инвестициите, които са преминали през процес на сертифициране, с 23% спрямо 2015г.

От началото на 2016 г. до момента са сертифицирани 12 проекта, като в процес на сертифициране, към 04.11.2016г., са 29 проекта.

ПРИОРИТЕТ 3.13. НАМАЛЯВАНЕ НА РАЗРЕШИТЕЛНИТЕ, СЪГЛАСУВАТЕЛНИТЕ И ЛИЦЕНЗИОННИТЕ РЕЖИМИ В СЛУЧАИТЕ, КЪДЕТО Е ВЪЗМОЖНО ПРЕМИНАВАНЕТО САМО КЪМ УВЕДОМИТЕЛЕН РЕЖИМ

Отговорни институции: *Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация, МРРБ, МОСВ, МИ, МТ, МК*

Цел 33: **Намаляване на административната тежест чрез прецизиране и облекчаване на съгласувателни режими, действащи по силата на специални закони**

- **Мярка:** **Разработване на анализ на нормативната уредба, регламентираща инвестиционния процес в частта, отнасяща се до съгласуване и одобряване на проектите документи, разрешаване и въвеждане в експлоатация на строежите с цел прецизиране и облекчаване на съгласувателни режими, действащи по силата на специални закони**

- **Мярка:** **Обосновани предложения за промени в законодателството**
В допълнение, на 27.05.2015 г. Министерският съвет прие трети план за действие за намаляване на административната тежест за бизнеса с 30 на сто от избрано законодателство за периода 2015-2017 г. Той съдържа 130 мерки с потенциал за намаляване на административната тежест за бизнеса е 144.5 млн. лв. годишно. От приемането на плана до края на юни 2016 г. са изпълнени общо 50 мерки. В резултат на това административната тежест за бизнеса е намаляла с 120 млн. лева годишно или с 22% от планираното намаление с 30%.

- **Мярка:** **Изменение на Закона за устройство на територията и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, свързани с облекчаване на процедурата по издаване на разрешение за строеж; обосноваване, регулиране и унифициране на таксите за издаване на разрешение за строеж; редуциране на изискващите се проектни части за издаване на разрешение за строеж съобразно вида на обекта**

ПРИОРИТЕТ 3.14. ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Отговорни институции: *МИ*

Цел 34: Подобряване достъпа на потребителите до извънсъдебни способи за решаване на потребителски спорове

- **Мярка: Създаване на помирителни комисии за извънсъдебно решаване на потребителски спорове в сферата на: финансовите услуги; енергетиката (с участието на представители на електроразпределителните и топлофикационните дружества); електронните съобщения (с участието на доставчиците на електронни съобщителни услуги); превоза на пътници (железопътен, автобусен и въздушен транспорт)**

Изпълнение: Мярката е изпълнена.

Разработен е проект на ЗИД на Закона за защита на потребителите, въвеждащ изискванията на Директива 2013/11/ЕС за алтернативно решаване на потребителски спорове и създаващ условия за прилагането на Регламент (ЕС) 524/2013г. относно онлайн решаването на потребителски спорове.

Законът е приет от НС (обн. в ДВ, бр. 57 от 28 юли 2015 г.). Със Законът се създават общи и секторни помирителни комисии, които са органи за алтернативно решаване на потребителски спорове и функционират към Комисията за защита на потребителите.

Разпоредбите на Закона, осигуряват правните условия за създаването на секторните помирителни комисии, които ще разглеждат национални и трансгранични спорове между потребители и търговци в следните сектори на икономиката:

- Енергетика – електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ;
- Водоснабдителни и канализационни услуги;
- електронни съобщения и пощенски услуги;
- Транспорт – превоз на пътници и багаж по железопътния, автомобилен, въздушен и воден транспорт;
- Финансови услуги, свързани с предоставяне на потребителски и ипотечни кредити, финансови услуги от разстояние, застраховане, застрахователно посредничество, допълнително социално осигуряване, дейности по осигурително посредничество, дейностите по чл. 5, ал. 2 и ал. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти и дейностите по чл. 86, ал. 1 и ал. 2 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

В изпълнение разпоредбите на Закона за защита на потребителите и на Правилника за дейността на общите и секторните помирителни комисии са създадени 14 секторни помирителни комисии в областта на електрическата енергия, природния газ, водоснабдителните и канализационните услуги, електронните съобщения, пощенските услуги, железопътния транспорт, автомобилния транспорт, въздушния транспорт, водния транспорт, финансовите услуги, включително и при предоставянето на финансови услуги от разстояние, свързани с предоставяне на потребителски и ипотечни кредити и др.

Цел 35: Ефективно прилагане на законодателството за защита на потребителите

- **Мярка: Подобряване работата на Комисията за защита на потребителите (КЗП) като основен орган, отговарящ за прилагане на законодателството за защита на потребителите (за периода 01 януари – 31 октомври 2016 г.)**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

Извършени са общо 31 788 инспекции по надзор на пазара, при които са съставени 2685 акта за установяване на административни нарушения. В обхвата на извършените проверки са включени: спазването на изискванията на Закона за защита на потребителите и подзаконовите актове към него (23797 инспекции), Закона за туризма

и подзаконовите актове към него (7132 инспекции) и проверки извършени въз основа на други закони от компетенциите на КЗП (877 инспекции).

Резултатите по направление – „Безопасност на стоките и услугите“ отчитат, извършени общо 2847 инспекции, съставени са 252 акта за установяване на административни нарушения. Издадени са 87 заповеди за забрана за реализация и незабавно и ефективно изтегляне от пазара на 104 вида стоки. Издадени са общо 60 заповеди за временно спиране реализацията на 84 вида стоки и 2 вида услуги, за които е възникнало съмнение, че могат да представляват опасност за живота и здравето на потребителите до получаване на резултат от лабораторен анализ.

По направление „Защита на икономическите интереси на потребителите“ са извършени общо 22179 инспекции, във връзка със защитата на икономическите интереси на потребителите. Съставени са 1733 акта за установяване на административни нарушения.

За осигуряване защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики са анализирани 351 случая за прилагане на нелоялна търговска практика. В 225 от случаите КЗП се е произнесла, че е налице такава и са издадени 225 заповеди за забрана прилагането на нелоялни търговски практики. Анализирани са общите условия, предлагани от търговци на физически лица за наличие на неравноправни клаузи на 98 договора, съдържащи 5882 клаузи. В резултат на направения анализ и с решение на КЗП, 513 от тях са обявени за неравноправни.

В резултат на прилагане на законодателството, свързано с електронната търговия са извършени общо 1909 проверки, като 102 са свързани със Закона за електронната търговия, а 1780 са по ЗЗП, 27 по Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние. Съставени са общо 274 акта за установяване на административни нарушения, като 220 са за нарушения на Закона за защита на потребителите (ЗЗП) и 43 – за нарушения на разпоредбите на Закона за електронната търговия и 11 за нарушение разпоредбите на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние.

В резултат на осъществения надзор на туристическите обекти и услуги са извършени 7132 инспекции, съставени са 653 акта за установяване на административни нарушения. Издадени са 123 заповеди за налагане на принудителна административна мярка „временно затваряне на туристически обект“.

По отношение на решаването на потребителски спорове са образувани 202 общи помирителни производства за уреждане спорове между потребители и търговци, във връзка с гаранционната отговорност, правото на рекламация за стоки или услуги и неравноправните клаузи в договори, с търговските практики и договорите, сключвани с потребители. От образуваните общи помирителни производства 16 са прекратени, поради непълноти в подадените заявления. В 1 от случаите е постигнато споразумение между страните (прието предложение).

Подадени са 104 заявления до секторните помирителни комисии, по които са образувани 63 производства. 14 бр. не са образувани поради неотстраняване на нередовностите в срок и поради некомпетентност на СПК. 24 бр. са в процес на кореспонденция за отстраняване на нередовности 3 бр. са в процес на разглеждане от СПК.

Следва да се отбележи, че изпратените писма в процеса на кореспонденция, както до потребители така и до търговците не винаги се получават своевременно и от първия път, което налага повторно изпращане на неполучените писма до страните, същевременно и обратните разписки се бавят във времето, което забавя и самата процедурата, като цяло.

За разглеждания период са образувани 103 производства към Помирителна комисия за платежни спорове в резултат на които в 36 от случаите са постигнати споразумения.

КЗП е завела 22 колективни иска. От тях 19 са за прогласяването за нищожни и отстраняването на неравноправни клаузи от договори, сключвани с потребители и 3 за преустановяване прилагането на нелоялна търговска практика.

- **Мярка: Подобряване взаимодействието на КЗП с регулатори, Българската народна банка (КРС, ДКЕВР, КФН, БНБ) за прилагане на законодателството за защита на потребителите**

Изпълнение: Мярката е изпълнена.

Активизирано е сътрудничеството с КЕВР с оглед уточняване изискванията ЗЗП и Закона за енергетиката и налагане на непротиворечива практика по отношение на промяната на общите условия на дружествата в сектора. КЗП участва в общественото обсъждане на общите условия, в секторите ВИК операторите и ЕРП-та.

Извършен е преглед на предлаганите от небанкови финансови институции договори на кредитополучателите във връзка, с което КЗП е работила съвместно с БНБ.

Във връзка с жалбите и сигнали от потребители на електронните съобщителни услуги КЗП работи в тясно сътрудничество с КРС.

Във връзка с конституирането на секторните помирителни комисии, които ще разглеждат спорове между потребители и търговци в областта на енергетиката, водоснабдителни и канализационни услуги, електронните съобщения и пощенските услуги, транспорта и финансовия сектор е засилено и взаимодействието с КФН.

5. Еврофондове

Цел 9: Осигуряване на възможност за ефективно и прозрачно разпределение и усвояване на европейските средства в новия програмен период 2014-2020 г., както и последваща оценка на провежданите политики

- **Мярка: Последваща оценка и анализ на макроикономическото въздействие от разпределението и усвояването на европейските средства за настоящия програмен период 2007-2013 г. с цел равностметка и мотивирани решения относно бъдещия програмен период**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

Избран е изпълнител на обществена поръчка по реда на ЗОП с предмет „Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 г.“. Одобрен е Встъпителен доклад на Изпълнителя. Предстои внасяне на Междинен доклад за изпълнение на договора.

- **Мярка: Предварителна и последваща оценка и анализ на макроикономическото въздействие от разпределението и усвояването на европейските средства в новия програмен период 2014-2020 г.**

Изпълнение: Мярката е в процес на изпълнение.

През периода е разработен план за оценка на ОПИК, който е одобрен от Комитета за наблюдение през месец март 2016 г. и е даден мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПИК 2014-2020 да предприеме необходимите стъпки за изпълнение на одобрения План за оценка.

На 27.10.2016 г. е публикувана покана за участие в открита процедура с предмет „Анализ на първите стартирани процедури по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020 г.“

ПРИОРИТЕТ 5.5. ПРОСТЯВАНЕ НА ПРОЦЕСИТЕ, ПРОЦЕДУРИТЕ И ПРАВИЛАТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, ОДОБРЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Отговорни институции: *Заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика, АМС, МИ, МТСП, МОН, МОСВ, МРРБ, МЗХ, ИАРА*

Цел 17: **Намаляване на административната тежест и разходите на бенефициентите, свързани с процеса по кандидатстване и отчитане на проекти, съфинансирани със средства от ЕСИФ. Подобряване на комуникацията с управляващите органи**

Мерки:

- **Мярка:** **Електронизация на процесите, свързани с предоставянето, изпълнението, отчитането и мониторинга на финансовата помощ**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

С цел намаляване на административната тежест и облекчаване на кандидатите/бенефициентите в процеса на кандидатстване и изпълнение на проекти по ОПИК са предприети действия за създаване на стабилна и предсказуема среда за изпълнение на проектите е разработена и се въвежда електронизация на работния процес при следните процедури:

По всички процедури за подбор на проекти, които бяха отворени за кандидатстване през 2016 г. - BG16RFOP002-1.001 „Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията“; BG16RFOP002-1.002 „Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия“, BG16RFOP002-2.002 „Развитие на управленския капацитет и растеж на МСП“ и BG16RFOP002-3.001 „Енергийна ефективност за малките и средни предприятия“ подаването на проектните предложения се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) единствено с използването на Квалифициран електронен подпис, чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

Съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1303/2013 държавите-членки, управляващи средства от Структурните фондове на ЕС, следва да осигурят възможност за бенефициентите да се отчитат електронно. В тази връзка, през 2016 г. бенефициентите могат да ползват Модул за управление на проекти и отчитане на ИСУН 2020, като чрез този модул бенефициентите имат възможност да управляват договорите си, да се отчитат електронно и да осъществяват комуникация с Управляващия орган на ОПИК.

6. Законодателни промени в сферата на обществените поръчки

ПРИОРИТЕТ 6.1. ГАРАНЦИЯ ЗА МАКСИМАЛНО ЕФЕКТИВНО РАЗХОДВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ РЕСУРСИ, ПУБЛИЧНОСТ И НАМАЛЯВАНЕ НА КОРУПЦИОННИЯ РИСК

Отговорни институции: *МФ, АМС, МИ*

Цел 1: Цялостно обновяване на нормативната уредба в съответствие с Националната стратегия за развитие на сектор обществени поръчки за периода 2014-2020 г.

- **Мярка: Изготвяне на изцяло нов Закон за обществените поръчки за въвеждане на новите европейски директиви в областта**

Изпълнение: *Мярката е изпълнена.*

Разработен е законопроект на нов Закон за обществените поръчки, който въвежда четири, приложими европейски директиви, съдържащи правилата за провеждане на процедури от публични възложители, секторни възложители, възложители, възлагащи специални поръчки в областта на отбраната и сигурността, както и обжалването на поръчките. Допълнително е разписан национален ред за възлагане на обществени поръчки в случаите, при които стойността на договора е ниска, поради което не попада в кръга на сделките, регулирани от директивите. Очакваните ефекти от приемането на закона са:

- Съответствие на националното с европейското законодателство;
- Облекчаване, ускоряване и цялостно оптимизиране на възлагателния процес;
- Сnižаване на риска от корупция и злоупотреби с публични средства при възлагане на обществени поръчки;
- Оптимизиране работата на държавните институции.

- **Мярка: Приемане на Правилник за прилагане на закона и подзаконова нормативна уредба**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

Паралелно с новия Закон за обществените поръчки е в процес на подготовка и Правилник за неговото прилагане, който да влезе в сила едновременно със закона.

Цел 2: Законосъобразно разходване на публичните средства, включително на средствата, предоставени чрез европейските финансови инструменти

- **Мярка: Осигуряване на практическа подкрепа, с цел правилно прилагане на Закона за обществените поръчки чрез развитие на методологията и предварителния контрол, осъществявани от Агенцията по обществени поръчки (АОП)**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

В законопроекта се предвижда разширяване на обхвата и промяна на начина на осъществяване на предварителния контрол от АОП, като акцентът е върху контрола на случаен избор. Той ще се осъществява на два етапа: преди и след публикуване на процедурите в Регистъра на обществените поръчки. На контрол ще подлежат решенията, обявленията, техническите спецификации, а когато критерият за възлагане не е най-ниска цена - и методиката за оценка.

Запазва се контролът върху процедурите на договаряне без обявление. Предвижда се осъществяване на контрол върху някои изключения от приложното поле на ЗОП, както и на някои от основанията за изменение на договори за обществени поръчки.

- **Мярка: Изграждане на компетентен, адекватен на функциите и устойчив административен капацитет в органите с правомощия в областта на обществените поръчки и при възложителите**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

С оглед подобряване на координацията между АОП, АДФИ и ИА ОСЕС с изменение на ЗОП Агенцията е прехвърлена от Министерство на икономиката към Министерство на финансите. Общата численост на персонала на Агенцията по обществени поръчки е намалена от 75 на 70 щатни бройки.

По отношение укрепване на капацитета на другите органи с правомощия в областта на обществените поръчки. Управляващите органи на оперативни програми организират регулярни обучения за своите служители, извършващи верификация на разходите и контрол за законосъобразност на процедурите за обществени поръчки.

Одитният орган е провел обучение за споделяне на практиката си и прилагането на контролните листове на УО на ОПОС, ОППР, ОПТ, ОПК, ОПАК, на Сертифициращия орган, на конкретни бенефициенти – АПИ и др.

За укрепване капацитета на възложителите, Институтът по публична администрация, съвместно с АОП разработи и прилага програма за обучения по обществени поръчки за 2015 г. Програмата е обособена на модули и отчита нуждите на служителите от централната и общинска администрация от базово (въвеждащо) обучение и от периодично надграждащо обучение в областта на законодателството по обществени поръчки. В съответствие с програмата се провеждат регулярни обучения.

Обучения на възложители от АОП:

В рамките на изпълнение на проект по Оперативна програма „Техническа помощ“ през 2015 г. АОП организира и проведе 7 обучения на експерти от звената по обществени поръчки на централната и общинска администрация. Темата на обученията е практиката на АОП по предварителния контрол и новия ЗОП.

Цел 3: Въвеждане на електронни обществени поръчки

- **Мярка: Избор на модел за електронно възлагане и приемане на Концепция с план за действие за въвеждане на национален модел за електронни обществени поръчки**

Изпълнение: *Мярката е изпълнена.*

С решение на МС от февруари 2015 г. е избран централизиран едноплатформен модел за развитие на електронните обществени поръчки в България, който да се реализира чрез придобиване на единна електронна платформа и интегриране на съществуващи системи за електронни обществени поръчки, притежавани и използвани от централни органи за обществени поръчки.

- **Мярка: Разработване на национална платформа (платформи) за електронно възлагане на обществени поръчки**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

В рамките на консултантски договор между Министерство на икономиката и Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) е разработен План за действие за осъществяване на реформа в областта на електронните обществени поръчки. Консултантите са предоставили първоначални бюджетни разчети за необходимите финансови ресурси. Разработен е първоначален проект на Техническо задание за бъдещия изпълнител, както и някои препоръки към бъдещия процес на придобиване на техническото решение.

През 2016 г. предстои обявяване на международен търг за придобиване на националната платформа за електронно възлагане.

- **Мярка: Утвърждаване ролята на централизираното възлагане и институционално укрепване на Централния орган за обществени поръчки**

Цел 4: Изпълнение на мерките, предвидени като ангажименти на АДФИ в Националната стратегия за развитие на сектора обществени поръчки в Република България, за периода 2014-2020 г.

- **Мярка: Разработване на ръководство за унифициране на последващия контрол (избягване припокриването на проверките и еднакво третиране на нарушенията от контролните органи)**
- **Мярка: Анализ на установените нарушения (включително конфликт на интереси) във връзка с възлагането на обществени поръчки и наложените санкции в тази връзка**
- **Мярка: Въвеждане на индикатори и система за периодично отчитане на нарушенията в практиката по наложените административни наказания**

7. Електронно управление и държавна администрация

Цел 17: Постепенна промяна в структурата, функциите и състава на публичните администрации с цел оптимизиране на разходите и по-ефективно предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса

- **Мярка: Стандартизиране на структурата на общата администрация**
- **Мярка: Въвеждане на принципа на споделените услуги в организацията и работата на администрацията**
- **Мярка: Извършване на единен и цялостен анализ на функциите и дейността на областните администрации**
- **Мярка: Оптимизиране на структурата и функциите на администрациите в социалната и в икономическата сфера**

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

През отчетния период са осъществени промени в организационната структура на Министерство на икономиката:

- Централно управление на Министерство на икономиката

С Постановление на МС от декември 2014 г., в сила от 1 януари 2015 г. са приети Устройствени правилници на Министерството на икономиката, на Министерството на енергетиката и на Министерството на туризма. Числеността на персонала в организационните структури и административните звена в Министерството на икономиката става 575 щатни бройки спрямо 809 щ.бр. към 31 декември 2014г.

- Второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на икономиката

С Постановление МС от декември 2014 г., в сила от 1 януари 2015 г. е намалена общата численост на персонала в следните второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на Министерство на икономиката:

- Българската агенция за инвестиции (БАИ) – от 30 щ. бр. на 28 щ. бр.;
- Държавна агенция по метрологичен и технически надзор – от 351 щ. бр. на 340 щ. бр.;
- Български институт по метрология – от 304 щ. бр. на 287 щ. бр.

Общото намаление на числеността на персонала във второстепенните разпоредители от 1 януари 2015 г. е с 30 щ. бр.

С Постановление МС от 16 октомври 2015г. за изменение на Правилника за устройството и дейността на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата

(ДКСБТ) и на нейната администрация, (приет с ПМС № 61/2000 г., обн. ДВ, бр. 82 от 23.10.2015 г.) в сила от 26 октомври 2015 г. е увеличена числеността на ДКСБТ и на нейната администрация от 20 щ. бр. на 29 щ. бр.

Съгласно преходните и заключителни разпоредби на постановлението е намалена общата численост на персонала в следните второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на Министерство на икономиката:

- Агенцията по обществени поръчки – от 75 щ.бр. на 70 щ.бр.;
- ИАНМСП – от 53 щ.бр. на 52 щ.бр.;
- Българската агенция за инвестиции – от 28 щ.бр. на 27 щ.бр.;
- Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ – от 40 щ.бр. на 39 щ.бр.;
- Патентното ведомство на Република България – от 115 щ.бр. на 114 щ.бр.

8. Образование и наука

ПРИОРИТЕТ 8.1. ПОСТЕПЕННО НАРАСТВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, НОМИНАЛНО, СЪС СТРЕМЕЖ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С ПАРАМЕТРИТЕ, ЗАЛОЖЕНИ В ПРОГРАМА „ЕВРОПА 2020“

Отговорни институции: *МОН, МИ*

Цел 1: Привеждане на средствата за образование в съответствие с параметрите, заложи в Стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“

- Увеличаване на средствата за образование в номинално изражение
- Достигане на национална цел за разходи за научноизследователска и развойна дейност съгласно националната цел по Стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“
 - Конкурсни схеми на Фонд „Научни изследвания“, Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, Хоризонт 2020, COST и др.

Изпълнение: *Мярката е в процес на изпълнение.*

ПРИОРИТЕТ 8.5. РАВНОПОСТАВЕНОСТ И КОНКУРЕНЦИЯ НА ВСИЧКИ ФОРМИ НА УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ И УЛЕСНЯВАНЕ НА ВАЛИДИРАНЕТО НА ЗНАНИЯТА И УМЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Цел 10: Развитие на системата за обучение на възрастни чрез отваряне на училищата за неформалното обучение и реализиране на Стратегията за учене през целия живот

- **Мярка:** Подобряване качеството на професионалното образование чрез инвестиране в усъвършенстването на ключови компетенции като

предприемачество и познания в областта на интелектуалната собственост за ученици

Изпълнение: Мярката е изпълнена

- **Реализиране дейностите по Проект „stARTs2” за създаване на тренировъчни предприятия в училищата**

През 2015 г. са създадени 20 тренировъчни предприятия и са обучени 170 ученици. Този проект е важен, защото учениците от тези училища имат специфични умения и качества да бъдат чудесни предприемачи и резултатите от проекта потвърждават това.

В инициативата са включени училищата по изкуствата и спортните училища, тъй като именно там обучението по предприемачество е слабо застъпено или липсва.

- **Реализиране дейностите по Проект „Брандико” за обучение на учениците в областта на интелектуалната собственост и за насърчаване на предприемаческата инициатива**

Проект „БРАНДИКО” цели да обучи учениците от тренировъчните предприятия в училищата на **защита на интелектуалната собственост, създаване на собствени търговски марки и защитата им като марки на Общността**. До момента в „БРАНДИКО” са участвали над 1700 ученици от 25 града в страната.

През 2015 година по проект „БРАНДИКО” са обучени 170 ученици в областта на защитата на интелектуалната собственост.

Изпълнение: Мярката е постоянна и се изпълнява.

- **Мярка: Участие в дейности, свързани с предприемачеството, на институционално, национално и международно ниво**

Изпълнение: Мярката е постоянна и се изпълнява.

МИ:

През 2015 г., от МИ бяха организирани 2 семинара на тема „Стартиране на собствен бизнес” в изпълнение на проект “Транснационална инициатива за подпомагане на завършилите висши учебни заведения и предприемачество” TRIGGER – В3.32.01, финансиран от Програмата за териториално сътрудничество “България-Гърция 2007-2014 г.”, по която Министерството на икономиката беше бенефициент.

На 16 и 17 октомври 2015 г. Министерството на икономиката участва в провеждането на ежегодния Европейски ден на предприемача 2015 г. Събитието се провежда съвместно с представителството на ЕК и СУ “Св.Климент Охридски”. Форумът събира на едно място представители на бизнеса, научните среди, администрацията и инвестиционните фондове.